

MARGUTIS

LIETUVOS KARIUOMENĖS 26 METŲ SUKAKTĮ MININT ...

LIETUVOS KARIUOMENĖS PULKO KAREIVINĖS, PAČIŲ KAREIVIŲ IŠPUOŠTAIS
VAIZDAIS IR IŠPUDINGAIS ŠŪKIAIS.

MARGUTIS

PUBLISHED SEMI-MONTHLY ON THE

15th and 30th

ANTANAS VANAGAITIS

Editor - Publisher

Entered as second - class matter at the post office at Chicago, Illinois, May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 YEARLY. 10c a copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript. MARGUTIS, 6755 South Western Avenue, Chicago, Illinois
PHONE GROVEHILL 2242

Phone CANal 6122

Dr. S. Biežis, M. D.**GYDYTOJAS IR CHIRURGAS**
2201 West 22nd StreetAtdara dienomis ir vakarais
nuo 1 — 3 ir 7 — 8 vakare,

Rezidencija: 3241 W. 66th Pl.

Telephone REPUBLIC 7868

Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį**DR. A. J. GUSSEN****DANTŲ GYDYTOJAS**

Ofisas Ciceroj:

1410 So. 49th Court

Atdara dienomis ir vakarais

Phone Cicero 4854-W

Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį**ANTANAS B. PETKUS**

Laidotuvių Direktorius ANTANAS B. PETKUS įrengė naują, modernią koplyčią Chicagoje, Marquette park kolonijoje, prie 68-tos ir South Western Avenue.

6812 So. Western Avenue

Tel. GROvehill 0142

Antrą laidojimo įstaigą dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 South 50th Avenue

Telephone Cicero 2109

Lietuvos Kariuomenės 26 m. Sukaktuvės

Šiomet, lapkričio 23 d. suėjo 26 metai, nuo Lietuvos Kariuomenės įsikūrimo. Kiekvienas lietuvis gerbė Lietuvos Kareivėlius, kurie stojo ginti savo tėvų žemę—Lietuvą, aukojo jie savo gyvybę ant Tėvynės aukuro. Jų drąsa ir pasiukavimas sukūrė Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą. Jeigu ne mūsų pirmieji kariuomenės pulkai, tai nei Lietuvos nebūtų buvę. Stipresnis priešas jų būtų okupavęs, bet... stebuklais išgelbėta buvo Lietuva! Mūsų brolių karių drąsa, pasiukavimas viską nugalėjo. Gera buvo "politikauti", "revoliucijas" kelti,

gryžus laisvon Lietuvon, 1920 metais, nes mūsų narsieji kariai jų buvo apgynę nuo bermontininkų, nuo bolševikų...

Dabar Lietuvą nualino priešai. Mūsų jauni kariai išsklaidyti, išblaškyti po priešo padangę. Kiekvienas stotome sau klausimą: Ar atgis kada nors laisva Lietuva? Ar vėl iškovos mūsų kariai Lietuvai Laisvę?...

LIETUVIAI!
LIETUVOS IŠLAISVINIMUI

PIRKIME
KARO BONUS!

Lietuvos Kariuomenės Vadas
Gen. Sylvestras Žukauskas, kuris
buvo keliais atvejais pašauktas tėvynę ginti.

MARGUTIS

KOMP.
STASYS ŠIMKUS

Rašo J. Žilevičius, L. M.

VAIKYSTĖS LAIKOTARPIS

Trumpai peržvelgus Stasio Šimkaus nuopelnus muzikos kurybos srityje, šiek tiek apibūdinus jo asmens savybes, pažiūrėsime į aplinkybes kokiose jis augo. Kai įsigilinsime į visą jo vaikystės laikotarpį, suprasime, kodėl jis toks buvo savotiškas, bekompromisinis, bet atviras, griežtas, priešui nenuolaidus, kuopias į vadovybės viršūnę. Visą tai jame išauklėjo skurdas; nuo pat vaikystės dienų paleistas į pasaulį tarp žasiukų, kiauliukų, kuriam artimiausiu draugu buvo jo paties pasidaryta birbynėlė ar švilpynėlė. Net kaimo "kerdžius" matyti jį irgi skriausdavo, nes "kada tekdavo" anot paties St. Šimkaus žodžių — "skaityti arba klausyti pamokslo apie "strošnįjį Dievo sūdą", man vis prisimindavo mūsų sodžiaus galas ir rūstus, nepermaldaujamas mūsų "dėdė — kerdžius".

Stasys iš pat jaunų dienelių buvo begalo jautrus, kai mama siūdavo ar verpdama liūdnam niūniuodavo, klau-

sydavo liūdno niūniavimo ir vaitojančio vėjo lauke, pergyvendamas nepaprastas sielvartas. Tą visą suėmus krūvon — aplinkybės, vargas, nedateklus, tarp svetimųjų stumdomas — padarė jį tokiu koks jo būdas pasireikšdavo.

Labai vykusiai jis apie save yra pats parašęs iš viso tik viename "Muzikos" (1916 m. Nr. 2) numeryje ir aiškumo dėliai, tegu jis pasipasakos pats savo vaikystės ispūdžius ir žengimą į pasaulį, o jau po to, pakalbėsime mes patys apie jo veiklą toliau.

"Apie Kelionę — Kelionėlę"

— Ei, keleivi, iš kur tu eini, kur keliauji? Apstok valandėlę, pasilsėk, papasakok mums ką tu matei, ką sutikai pakeliui; gal pasakų, gal gražių dainelių girdėjai, papasakok, padainuok mums. Tu vėl sau keliausi, o mes tavo pasakas kitiems apsakinsime, tavo parneštas dainėles dainuosim.

— Aš pasakų nemoku; naujų dainų negirdėjau. Jeigu jūs norite manęs klausyti, apsakysiu aš jums savo kelionę — kelionėlę.

Ir pradėjo keleivis pasakoti apie klonis ir kalnus, apie ošiančias girias, per kurias jisai ėjo; apie čiulbančius — ulbančius giriose paukštelius, apie upes — upelius, apie žmones, kuriuos pakeliui sutiko, apie jų ir savo vargą — vargėlį, apie dainas — dainėles iš vargelio nupintas.

— Gi — matai, sakei pasakų nemoki, naujų dainų negirdėjai; o tu nežinai kokia puiki tavo pasaka kokios tavo dainos gražios! Pasakyk apie kokią šalį tu mums kalbėjai, kurios šalies mums dainas dainavai?

Keleivis susišypsojo ir nuėjo toliau, o jie visi sustojo prie kelio, dainavo ką tik girdėtas dainas, kartojto pasakas ir laukė kito keleivio ateinant.

— Iš kur jis, — tarė vienas?

— Aš jį lyg kur mačiau, — minė antras.

— Jis dainavo dainas, ką mano matušė moka, — tarė trečias.

— Jis yra iš mūsų krašto, mūsiškis; jis mus apgavo, — sušuko keltvirtasis.

— Tokių pasakų, tokių dainų mes

ir patys mokam, — prabilo penktas.

— Kai kalbėjo apie žmones ir apie jų vargą, be abejonės, jis mūsų sodžių omenyje turėjo; gi apie miškus kalbėdamas, nuo šito kalno jis tiesiai į aną šilą žiūrėjo, tai pat tur būt mūsiškiai; na, o jo dainos, tai mūsų senų bobų dainos, — apgavikas tas! — tarė dar vienas.

Visi išsiskirstė ir keleivio jau nebelaukė.

Ar taip kur atsitiko — nežinau. Bet aš norėčiau ši — tą papasakoti, vieną — kitą dainelę priminti ir bijau, kad su manim taip neatsitiktų. Todėl iškalno prisipažistu: minėsiu gražų, bet vargingą kraštą — tai bus mano gimtinė šalelė; minėsiu baramą, mušamą piemeniuką, basoms kojoms rugienas bečiauzanti, — alksnio birbinėlė — jo draugas, paguoda, — tai būsiu aš. Verks kas svetimojon važiuojant — tai ne skriaudžiamas, mušamas verks, ne užburto, tolimo krašto ilgėdamasis; verks, gailėsis savo gimtinės šalelės, tų laukų, kur rugienos jam kojas draskė. Minėsiu dainas — ir dainos bus tos šalies, kur užaugau, kur pirmąjį vargelį išvargau.

Taigi, nenori — neklausyk manęs, nes aš, kaip anas keleivis, ką nuo kalno į pušyną žiūrėdamas apie paukštelius ir apie pušyno ošimą kalbėjo, — atsigrįžsiu atgal, pažiūrėsiu į savo ne taip ilgą, bet kieta takelį ir apipasakosiu tau, kaip aš juo keliavau.

Netoli didelės upės, Nemuno, yra ilgas, ilgas kaimas Motiškiai, Seredžiaus parapijoje. Vidury kaimo stovėjo pakrypus bakūžė; joje gyveno, lyg kregždė su kregždūkais, moteriškė su vaikais. Tai buvo mūsų motutė su mumis. Nuo tos tai bakūžės ir prasideda mano kelionė — kelionėlė.

Kada aš pradėjau tēmyti kas mūsų bakūžėje yra, kas sodžių, kas už sodžiaus, už giraitės, kada aš lyg iš miego pabudau — mano brolis jau ganė, sesers, jau pusmergėmis tarnavo. Aš buvau jauniausias. Sakė, turį mes ir tėtę, bet jis toli, labai toli iškeliavęs — į Ameriką. Sakė, pirmiaus męs gyvenę, kaip ir kiti mūsų sodžiuje, kai Kriaučiūnai, kai Bružai: turė-

ję net savo arkli, juodį; ypač broliuks Antanas linksmai juodį minėjo; tankiai būdavo, kai reikia atsiminti kuomet tas ir tas buvo; tas ir tas atsitiko, tai Antanas arba sesuo sakydavo: "ugi tuomet, kai mes savo juodį turėjome, kai dvi karves laikėme." Man buvo labai liūdna, kad negalėjau atsiminti tų gerų laikų, kada gyvenome "kaip visi". Tankiai prašydavau Antano papasakoti man. Jis pasakodavo apie juodį, kokis jis buvęs didelis, kaip su ryškite uodegą pakasius, jis darydavo "patvykst, patvykst"; kai mes turėjė savo vežimą, kai tėtė jį įsisodindavęs "pavėžyt". Aš, klausydama, pradėdavau verkti ir bėgdavau pas mamą prašyti, kad ji parsivadintų iš Amerikos tėtė, kad pirktų juodį ir vežimą. Man taip norėjosi turėti savo tėtė, savo juodį ir savo vežimą!

Atėjus žiemai, Antanas ir sersers mus rečiau lankydavo. Gyvenome vieni su mama. Mama nupirko man "lementorių", apdrožė žąsies plunksną ir, verpdama, ausdama, pradėjo mane skaityt mokinti. Bė-o-bo, bė-a-ba, bo-ba; ka-aka, tē-ē-tē, ka-tē, slebizavodavau, žąsiplunksna vadžiodamas.

Taip slinko nuobodžios, rūščios žiemos dienos ir vakarai.

***YOU LEND YOUR
Money -
THEY GIVE THEIR
Lives!**

Siūdama, verpdama, mama tankiai niūniuodavo, mykdavo taip liūdnei, taip graudžiai... Tuomet aš, žąsiplunksną ir "lementorių" į sterbliukę padėjęs, klausydavau to liūdno mamos niūniavimo ir vai-tojančio vėjo lauke. Saujai balanų išdegus, mama siūsdavo mane gulti, o pati, atsinešus kitą saują balanų, dar verpdavo ir man miegant, ty-liai, nedrąsiai dainelės dainuodavo.

Pėtnyčiomis ir sekmadieniais mama bėgdavo į bažnyčią, o aš, atsitūpęs ant suolo, pūsdavau, kvėpuodavau į užšalusį langą; pasidaręs skylutę, žiūrėdavau į laukus ir laukdavau mamos "iš bažnyčios" pareinant.

Apsiliuobus, pasišėrus, mama vėl sėsdavo prie ratelio ir vėl liūdnei, graudžiai niūniuodavo. Aš laukdavau, kol pirmoji sauja balanų išdegės, kada mama, įsitikinus, jog aš miegu, tyliai, nedrąsiai dainelę uždainuos. Ir kuo vėjas graudžiau švilpė, tuo mama vis liūdniau dainavo, virpino, kuteno mano sie-lužę,

"I krūtinę skausmą savo
Liejų nežinia..."

Vieną gražią pavasario dieną, mama man sako: "na, vaikuti, jau paaugai, reikės tau kelnutes pasiū-dinti, kelnutėmis apauti; vienais marškiniukais jau negražu bėgioti; Bružienė žadėjo mums duoti žąsį; nusipirksiva dar keletą; sudės kiaušinių; prisiveisim žąsų; tu paganysi". Ir neužilgo mačiau, jog mama jau siuva man kelnukes.

Bėginėjau, trypinėjau apie mamą ir apie savo kelnukes.

Sekminių pirmoji diena man ir, kaip man rodėsi, visam mūsų sodžiui buvo išskilmės ir linksmybės diena. Man rodėsi, kad visi tik ir žiūri į mane ir į mano dryžukes. Norėjosi pasirodyti visiems, viso sodžiaus vaikams, jog aš jau turiu kelnukes ir, statinį apsižergęs "raitas", parbėgau nuo galo iki galo visą mūsų ilgąjį sodžį.

Neužilgo atsirado pas mus ir žąsiukų. Mama, indėjus į tarbutę duonos riekę, pieno butelį, užkabino man ant pečių ir su žąsiukais išsiuntė į laukus. Pamažėl, tiu-liu-liu-liu su žąsiukais kalbėdamas, vaikščioju po laukus, ieškodamas daugiau sužėlusios vietukės pasiganyti, pasilsėti man ir mano žąsiukams. Pailsusius žąsiukus nešu rankose, į tarbutę kišu. Matušė — žąsis nepyksta, kad jų vaikiukus imu į rankas; ji, lyg žinodama, mano gerus norus, go-go-go-go ramina žąsiukus. Prisiganę, prisišnekėję, grįždavom namo. Duonos mamos prašydavau indėti kasdien vis daugiau: auga aš, auga mano šeimynėlė, žąsiukai.

Varinėdamasis su savo žąsiukais, kasdiena vis geriau pažindavau mūsų sodžiaus laukus, kasdien atrasdavau vis naujus, dar man nepažįstamus krūmus — krūmelius, kalnus — kalnelius, upelius, šaltinėlius. Kasdiena vis matydavau — išgirsdavau dar man nepažįstamus paukštukus; būriai piovejų, grėbėjų kasdien dainavo dar man nepažįstamas daineles. Man rodėsi, jog kasdieną lipu vis augštin į kalną ir nuo jo vis toliau, toliau girdžiu ir matau. Siaurėjo laukai, mažėjo miškai, tik mano vaidentuvė skėtės, plėtės.

Augo rūta, augo mta,
Augo lelijėlė,
Augo mano jaunos dienos,
Kaip žalia rūtelė.

Kai kada savo pulkelį nusivarydavau toli, toli, net iki kito sodžiaus laukų. Bet ten toliau jau baisu eiti, nes ten tur būt Nemunas ir toji žuvis, ką visą pasaulį ant savo uodegos laiko.

Sutūps žąsiukai prie upelio — ir nēr ką tau veikti. Ir tu, piemeniuk, bambukę dangun atstatęs, žiūri mėlinojon, akutėmis debesėlius sutikdamas ir lydėdamas. Išgirsi vyturėlį giedant čir-vir-vir-vir — pamėgdžiosi jį; išgirsi gegutę ku-kuojant — atsakysi, pritarsi jai: ku-

A BIG SAVING ON Knitted Woolen Sweaters

HEAVY AND LIGHT

For Men, Boys, Ladies and Girls

On Each Garment You Purchase You Save 25% to 50% (Knitted Woolen Stockings for Men and Ladies

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS

504 West 33rd Street Chicago, Illinois

Near Normal Ave.

Tel. VICTory 3486 - Open Every Day and Evenings-Incl. Sunday

ku, a-čia, ku-ku, a-čia. O ten toli, toli išgirsi dainelę traukiant:

Valio mano dalgeli,
Valio, valio!

Tuoj atsiminsi matušės liūdnas, graudžias daineles ir pradėsi dainuoti. Tavo dainelė bus tai į vyturėlio, tai į gegutės, tai į močiutės dainelę panaši....

Taip pamažėl, pamažėl pradėjau dainuoti; išmokau švilpynes, birbynes daryti — švilpavau, birbinau po laukus, po pievas, po krūmus.

Trečią vasarą mes turėjome jau "didelį pulką" žąsų. Mano "pulkas" buvo ketvirtas iš eilės savo didumu. O mano žąsinas, tai mažne viso kaimo žąsinus supešdavo, tik tai vieno Lindikų žąsino tebijodavo. O-o, ganyt pulką žąsų su smarkiu žąsinu, tai daug reiškia! Nors tu ir mažesnis ir biednesnis už kitus piemeniukus — tai niekis; žąsų piemeniuko visas smarkumas, visas pasididžiavimas — tai jo žąsinas. Mūsų ir ūpas daugiausia prigulėjo nuo ūpo mūsų žąsino: jeigu jis smarkus, gerai žnybia, smarkiai sparnais kulia, jeigu jo kiti žąsinai ištolo bijo, tai ir tu linksmas, nesibijai, tavęs niekas nenuskriaus, net didesni piemeniukai tavę už sau lygu skaitys.

Rudenio, kai kviečius, miežius pradėdavo vežti, savo žąsis palikdavau laukuose vienas, o mudu su mama bėgdavome į kvietienas, į miežienas varpų rinkti. Skubindavomės ypač į dvaro laukus, nes ten kumečiai blogai sugrėbdavo ir laukuose dar daug varpų atrasdavome. prisirinkdavome varpų tiek, kad ketletą žąsų galėdavome nupenėti.

Taip tris vasaras ganiau, dainavau ir Joškui žąsis penėjau.

Vieną kartą, pavasariop, mama glostydama, man sako: vaikeli mano, nuo Kalėdų jau tau ant septintų, laikas jau rengtis prie komunijos, reikia tavę vesti pas kunigėlį. — Ar pas tą, kuriam žiemą dainavau, kurs man sukerkų davė? Gerai, mama, eisime.

Neužilgo mama nukirpo mane, nuprausė, aprėdė ir išsivedė į mūsų miestelį.

Špitolėje jau radome daug vaikų.

Kunigėlis visus klausinėjo. Priėjo ir mano eilė.

— Persižegnoti ar moki? — užklausė.

— Vardan Dievo — tėvo, — sakau.

O "Tėve mūsų" ar moki?

— Moku; ir "Sveika Marija" moku.

— Tu, rodos, ir dainuoti gražiai moki?

— Moku, — sakau.

— Na, tai padainuok mums. Ir pradėjau:

Žvirbli, žvirbli. Ko, ko, ko?

Kas tau yra? Negaliu.

Žvirblelis, nabagėlis visas negalėjo,

Žvirbleliui nabagėliui kojytę tik skaudėjo.

Pagyrė mane, pagyrė mamą ir liepė sėstis už ilgo stalo, šale kitų vaikų. Ant stalo gulėjo ilgas karklas, o gale stalo sėdėjo mažiukė "teta" ir klausinėjo "kas tavo sutvėrė", "kas atpirk". Po keletos savačių aš priėjau išpažinties, priėmiau komuniją ir buvau tikras katalikas.

Dabar, vaikeli, — sako man mama, — galėtum jau ir kiauliukės paganyti; antai Klivinskas ieško piemeniuko, iki visų šventų, siūlo penkis rublius; būtų ant popierio ir plunksnų, juk žiema reikės į "učilistą" eiti. Gerai, mama, sakau, — Antanas gano, kodėl aš negaliu paganyti, paganyčiau.

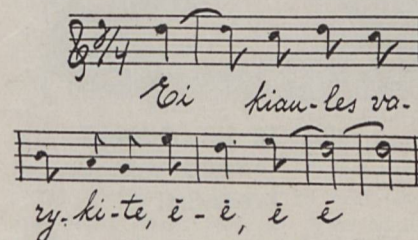
Už keletos dienų parsamdė mane Klivinskiui už piemeniuką.

Kadangi mūsų kaimas buvo labai didelis, tai ir gyvulių ir piemeniukų jame daug buvo. Juos visus prižiūrėti buvo samdomas kerdžius, piemenų karalius. Anksti rytą, dar saulei netekėjus, kerdžius su ilga, stora, iš beržo tošių nuvyta triūba pereina visą sodžių tru-tru triūbydamas, keldamas piemeniukus, ragindamas gaspadienes karves milžti ir varyti jas ūlyčion. Paskui, nuo vieno sodžiaus galo, pamaži, rinkdamas gyvulius, varydavo kitan galan. Pakeliui prisidėdavo vis daugiau piemeniukų ir visi traukdavome kitan galan sodžiaus, kur kerdžius — "dėdė" skirstydavo piemeniukus kam ką ganyti: ar galvijus, ar avis, ar kiaules. Blogiausia skaitydavosi likti "pas kiaules"; geriausia — "pas galvijus." Kas pamigdavo, tas be teismo likdavo "pas kiaules". Jokios eilės, jokių įstatymų "dėdė" neprisilaikydavo, skirstydavo taip, kaip jam patinka ir niekas negalėdavo pasipriešinti.

Paskiaus, kada tekdavo skaityti arba klausyti pamokslą apie "stroš-

nąjį Dievo sūdą", man vis prisi-mindavo mūsų sodžiaus galas ir rūstus, nepermaldaujamas mūsų dėdė — kerdžius.

Nežinau kodėl, ar dėlto, kad mano mama per retai dėdei sūri pakišdavo, ar dėl kit-ko, bet man būti pas galvijus" priseidavo labai retai: tankiausiai likdavau "pas kiaules". Šešetas "nelaimingųjų" po "sūdo" traukdavome namo ir 6-7 valandą eidavome nuo galo so-

džiaus kiaulių varyti. Šaukdavome prie kiekvieno kiemo:

Kuriam kieme būdavo jauna mergina, o kiaulių ilgai neišvarydavo, tai apdainuodavome:

Tu Maryte, pamigai, pamigai,

Padurkėlį pr.... (čia tardavome žodį, kurį dabar, rodos, jau lyg ir nepritiktų ištarti). Todėl iš visų kiemų, kur buvo jaunų merginų, kiaules išvarydavo greičiausia.

— Tu mums žadėjai papasakoti apie kelionę — kelionėlę, o pasakoji apie žasiukus, apie kerdžius ir piemeniukus, — gali man išmėtinėti skaitytojas. Bet, mielasai, atsakyčiau, dar aš mažas esu, tai maža ir kelionėlė mano: palauk, paaugėsiu, po pasaulį pasiblaškysiu, tai gal ir daugiau ką pasakysiu".

— v —

Visas šis jo atviras pasipasakojimas panašus lietuviškai pasakai. Bet čia daug pergyvenimų, daug grynų gyvenimo filosofijos, nes šis jo gyvenimas padarė antspaudą visam jo amžiui. Grįžęs žiemos metu namo lankydavo Seredžiaus pradžios mokyklą, o liuoslaikią mokindavosi prie vietinio vargonininko pianu skambinti, giedodavo prie vargonų. Kai pabaigė pradžios mokyklą, grįžęs jo tėvas iš Amerikos perduoda jį Naujajai mokinimui vargonininkystės ir apgyvendina pas Stasio sesutę, jau tuosyk Kaune gyvenusią, Domicėlę, dabar Šv. Kazimiero Seserį M. Karmelitą, Chicago, Illinois.

(Bus daugiau)

DEDYTĖ JERONIMAS RAŠO Sveikučiai!

Thanksgiving praėjo kaip nebuvęs. Mes Illinoisiečiai, šventėm 23 lapkričio, o Wiskonseniečiai ir dar kiti, tai šventė ir 23 ir 30 lapkričio. Valgė turkė du sykius. Taip, valgė, turkė — kalakutą, bet tik tie, kurie turėjo užsisakę. Šiaip turkė, tai kaip cigarėtai — pasišlėpė kur nors....

Lauksime Kalėdų švenčių. Kiekvienas tikimės gauti kokį "prezentą". Nežinau ką man Darata nupirks, bet aš jai, tai for šur padovanosiu antį. Žinoma, ne tokią kokią Baltramiejus pašovė, o tikrą, pusiau naminę, pusiau laukinę antį, Užsakaiu pas Striupą, kad pagautų. Kaip mes dviejuos, tai nieko kito negali išfigeriuoti geresnio. Baltramiejų su Cecilija prašėm atvažiuoti ant kūčios, tai jie kitur pasižadėję. Žada pas Algirdą važiuot....

Kalėdos, kalėdos.... Gaspadoriams — bėdos, sakydavo Lietuvoje. Čionai Kalėdas visai kitaip švenčiame. Amerikoje žmonės neša vieni kitiems dovanas. Jau nuo Thanksgivingo pradeda po krautuves žiūrėti, kad atrasti ypatingai gražią dovaną, kokios kitas negautų nusipirkti. O mažučiai, tai laukia Kalėdų ryto ir keliasi anksti, kad atrasti dovaną pančekoje (kojinėje), kurią Kalėdų dėdukas per kamina įnešė — įmetė....

Na, bet Kalėdos dar toli, dar mes apie jas pasikalbėsime. Dabar pasikalbėsime apie ką nors kitą. Anąsyk rašiau apie kai kurias Lietuvos vietas: Veliuoną, Jurbarką, Skirsnemunę ir kitas. Gaila, kad neteko visos Lietuvos ap-

lankyti. Lietuva, teisybę pasakius, nėra didelė. Ji yra didesnė už Belgiją, Šveicariją, Daniją, Holandiją, Estiją, Albaniją ir kitas. O su Vilniaus kraštu, tai Lietuva dar vienu trečdaliu pasidaro didesnė. Lietuva mažai turi kalnų. Daugiausiai lygumos. Aukščiausi kalnai yra Vilniaus krašte — Čiupiškio kalnas, Ašmenos apskrityje Čiupiškis yra apie 1020 pėdų aukščio. Paskui prie Naugardėlio yra kalnas Pucevičių, katras irgi yra apie 980 pėdų aukščio. Lietuvoj nėra kalnų po kelis tūkstančius pėdų aukštumos, kaip Amerikoje. Kiti kalnai, kalneliai teturi po kelis šimtus pėdų aukštumos. Sakysim Taurapilio kalnas, Tauragnų valšč. turi virš 750 pėdų. Tauragnų miestelis yra Utėnos apskrityje. Taurapilio kaimas irgi netoli Tauragnų, turi apie 90 gyventojų. O žemaičiuose, Medvėgalio kalnas yra 700 pėdų su biskiu. Medvėgalis yra Kaltinėnų valščiuje, Tauragės apskrityje. O garsusis Šatrijos kalnas, Luokės valščiuje, yra tik apie 680 pėdų. Tai matot, koki aukščiausi kalnai yra Lietuvoje.

Dabar upės. Ilgiausia upė, tai Nemunas, katro ilgis apie 670 mailių. O jo draugė upė Nėris, tai apie 480 mailių. Paskui yra Venta apie 200 mailių su biskiu. Nevėžis — 140 m. Minija — 135 m. Nemunėlis — 125 m. Garsioji suvalkiečių Šešupė — 120 m. Jūra — 110 m. Dubysa, žemaičių apdainuotoji upė — 95 m. Merkys — 75 m. Na, o Šakių didupė — Siesartis, tai ir netrumpa....

Prisiminus Siesartį, Šakius, sužinojau, kad Margutis gavo Šakių naujosios bažnyčios fotografiją. Reikės nuvažiuot. Pamatyt, kaip atrodo. Prašyčiau, kad į Margutį įdėtų, tegul visi zanavykai mato, kokia Šakių naujoji bažnyčia. Mūrinė, su aukštu bokštu. Pastatyta už Gudkaimio, važiuojant į Plieniškius. Šakiai, sako įsiplėtė ant Šakių ir Augustavo dvarų žemės. Dabar misliju, kaip toli lydėt nabašnykas. Šakių kapinės padidintos iš Augustavo dvaro žemės.

Man įdomu ar Šakiai pasiliko neišgriauti, nesudeginti? Juk tenai ėjo per kelis mėnesius kovos rusų su naciais. Šakiai buvo nacių "kriepostis"....

Well.... nesinori rašyti apie buvusį ten karą. Kiek tie mūsų tautiečiai iškentėjo! Ir kodėl mus taip žiauriai naikina? Kuo tas lietuvis

prasikalto? Labai nesmagu, kad mes negalime savo giminėms, neva išlaisvintiems, nei laiškelio nusiųsti, nei kokio siuntinio. Jeigu jau Lietuva yra išlaisvinta, kaip nekurie zaunyja, tai kodėl mums neleidžia nusiųsti siuntinio, parašyti laiškelio? Kodėl?....

Na, užteks šiam sykiui. Parašysiu kitą sykį daugiau apie Lietuvą, jei gausiu su kuo pasikalbėti. O vistiek malonu pasiskaityti apie savo gimtąjį kampelį ir šalėlę. Nors ir nežinau, nei nepažįsti tų vietų, bet skaitydamas apie kitas, prisimeni apie savo kaimus, miestelius.... Man vistiek, žingeidu, kaip atrodo Šakių bažnyčia? Ar ji panaši į Birštono, ar Švėkšnos, ar į Rokiškio, Panemunės, Gelgaudiškio, Sudargo, Skirsnemunės, Jurbarko, Laižuvos ir t. t.... Lauksiu kito Margučio — kalėdinio numerio, bene pamatysiu Šakių "katedrą". Tik, žinoma, ji nebus tokia graži, kaip Naumiesčio bažnyčia, kaip Mariampolės arba Vilkaviškio, bet nauja. Svarbu tas kad seną, medinę bažnytelę, su nulinkusiu kryžiumi, šakiečiai apšleido ir nusikraustė melstis į naują, mūrinę bažnyčią. Sintautai tai jau senai pasistatė naują bažnyčią; mat bagotesni....

Ir vėl užsiplėpėjau. Atsiprašau ir likite sveikučiai iki kito sykio — iki kalėdinio numerio ba, jau prieš Kalėdas, išeis tik vienas numeris Margučio. O ja, mano geri prieteliai, nusitarkite kokiame zanavykui ar žemaičiui užfundyti Margutį, kaip "Krismas-Prezen"....

Iki pasiskaitymo kitokių raštų, sakysiu — likite sveikučiai!

Jūs,

Jeronimas

PIRKITE KARO BONUS!

**GELBĖKITE
DEMOKRATIJOMS!**

ATNAUJINKIT PRENUMERATĄ

"MARGUTIS"

Metams \$2.00

Pusei metų 1.00

6755 South Western Ave.,
Chicago 35, Ill.

Baltramiejaus Nuotikiai

Pereitą kartą jūs skaitėte, kaip p. Baltramiejui sekėsi medžioti pas Mikučius. Dabar jis rašo, kaip pas Stanaičius sekėsi fazanauti....

Pas Stanaičius, ties Antioch, Ill., Baltramiejui nekaip sekėsi. Tiesa, fazanų buvo, bet jis nei vieno negalėjo nušaut. Stanaitis jį apavė, batais, darbinėms kelnėms, farmerską kepurę, pypkę idėjo į dantis, bet.... viskas veltui. Pasirodo, kad Baltramiejaus nemoka celiuoti į lekiantį paukštį. Mat į Mikučio bebėgančias antis, tai jis pataikė, o kaip reik į lekiantį fazaną šaut, tai "pykšt" ir į šalį....

— Vieną, sako Baltramiejaus, — jau buvau prieliavęs. Arti priėjau ir celiuoju. Mat fazanas mislijo, kad aš Stanaitis, ba su jo drabužiais buvau aprėdytas, bet velniai žino iš kur, pasitaikė šuo. Davai lot ant manęs. Fazanas pakilo ir nulėkė....

Su šunim jam prisėjo gerokai kovoti, ba tai buvo kaimyno šuva, kuris pažinęs ne Stanaičio "feisą", pradėjo garsiai ir pikta loti....

Vakare, ant rytojaus, Baltramiejaus išsirengė kelionėn. Stanaičiai užfundino gardžios vakarienės, ir kad gardžiai, sako, kad negalėjęs atsivalgyti. Žinote, kad ant farmos dabar visko yra. Beto, Stanaitienė yra gera gospadinė. Moka su skoniu valgius gaminti. Baltramiejui ji idėjo porą sandvičių, kad neišalktų, kol parvažiuos Chicagon. Kelias Nr. 21, priveža prie pat Stanaičių farmos. Jų farma yra apie pusantros mailės šiaupus Antioch. Netoli, prie ežeriuko. Prie vieškelio. Farma turi apie 80 eikerių žemės. Žemė gera. Pats Stanaitis ją apdirba ir pereitais metais gavo gerą derlių. Augina ir kiauliukų, ir galvijėlių, ir vištukų, ir žąsėlių, ir antukų ir.... visko turi: kiaušinių, mėsos, daržovių, o jau lašinių, tai oh boy! Ir koki gardūs Stanaičio lašiniai!.... Biski storesni už Mikučio. Mikučio kumpis tai man patinka, o Mikutienės kilbasos.... Abelnai, sako Baltramiejaus, ant farmos, nežinia delko — viskas gardžiau, kaip mieste....

Tai tiek trumpai pasakojo ponas Baltramiejaus apie savo kelionę.

MARGOS ŽINIOS

Visi laukiam Kalėdų švenčių, ir laukiam dovanėlių. Tarpe kitų dovanų, Margutis yra irgi graži kalėdinė dovana.... Užrašykite kam nors iš savo pažįstamų, draugų metams Margutį. Kainuoja du doleriai metams....

— v —

Margutyje lankėsi Mr. ir Mrs. J. Bačiūnai iš Tabor Farm ir sakė, kad rengiasi po Kalėdų važiuoti į Floridą. Kalbino ir Margučio štabą važiuoti, svečiuotis, bet.... Ačiu už kvietimą!

— v —

TIMELESS LITHUANIA knyga ir vėl galite nusipirkti Margutyje. Kaina tik \$3.00. Galite ir per laiską užsisakyti. Jaunimui, labai naudinga knyga. Timeless Lithuania parašė dr. Norem, buvęs Amerikos pasiuntinys Lietuvai. Knyga parašyta gražia anglų kalba. Labai malonu ją skaityti. Padovanokite kam nors kaipo Christmas Present....

— v —

Kalėdinis Margutis pasirodys prieš Kalėdas su sveikinimais nuo mūsų biznierių. Margutis bus padidintas puslapis ir turės įdomių aprašymų ir dainelių. Atsinaujinkite prenumeratą, kurių yra išsiėgus.

— v —

Karo Bonų 6-tasis vajas įsisiūbavo visu smarkumu. Margučio ofisas irgi pilnas pirkėjų kiekvieną dieną. Margutis pasitarnauja bonų pardavime, jau tretį metą.

— v —

Paskutiniai, oficialūs daviniai suskaičiuoti Chicagoje balsų, davė adv. Oliui, kandidatui į teisėjus, 648,296 balsus ir tokiu būdu jisai stovi jau penktoje vietoje. Pralenkęs žydų, lenkų ir italų bei kitų tautų kandidatus. Pasirodo, kad lietuvių pagalba LABAI DAUG REIŠKIA.

— v —

Sekančiame Margutyje skaitysite komp. J. Žilevičiaus prisiustą raštą apie St. Šimkų, kaip jis mokinosi muzikos. Kitam Nr. tilps jo paveikslų su motina ir sesute. Jeigu būtų ne karo laikai, tai galėtome susidėję išleisti gražią knygą apie a. a. St. Šimkų papuoštą su paveikslais ir taip pat su kai kuriomis jo sukomponuotomis dainelėmis. Bet... vienas Margutis neįstengia tą padaryti....

LITURGIKA

Bendrosios žinios apie bažnytinčius metus ir šventes.

Kas yra bažnytiniai metai. Mūsų išganymo istorija turi eilę svarbių bei brangių įvykių, kaip sakysime, Išganytojo pažadėjimas, gimimas, kančia, mirtis, atsikėlimas, Šv. Dvasios atėjimas, Marijos gimimas, dangun ėmimas ir t. t. Tie įvykiai ir glūdinčios juose tiesos sudaro mūsų tikybos pamatą ir jos branduolį. Per tai reikalinga, kad mes juos nuolat atsimintume ir apie juos mąstyto. Kad mums tai lengviau būtų, Bažnyčia svarbiausius įvykius įstatė į tam tikras metų dienas ir sujungė su tam tikrais metų laikotarpiais. Tuo būdu kasmet Bažnyčios liturgijoje atsivaizduoja svarbesni mūsų tikybos įvykiai ir tiesos, pradedant nuo Išganytojo pažadėjimo ir laukimo, o baigiant Šv. Dvasios atėjimu ir jos darbais. Tas metinis laikas, per kurį Bažnyčia vaizduoja liturgijoje arba pamaldose svarbesnius įvykius iš išganymo istorijos, vadinasi bažnytiniais metais. Bažnytiniai metai prasideda Adventu, o susideda iš švenčių.

Šventės. Kai kuriuos mūsų išganymo įvykius Bažnyčia taip mini, kad jiems paskirtomis dienomis laiko iškilmingas pamaldas ir draudžia sunkius darbus dirbti. Tokios dienos vadinasi šventomis, šventėmis, bažnytinėmis iškilėmis.

Prieš didesnes šventes esti viena diena artimesnio prisirengimo — vigilija. Vigilijomis kitados žmonės tik vakarais kartą valgydavo ir visą naktį meldamiesi budėdavo; dabar budėjimas visai išnyko, o paskaitas tik viso penkiomis vigilijomis liko privalomas ir tas pieninis.

Kai kurių švenčių pamaldos tveria per aštuonias dienas, tokios šventės, sakoma, turi oktavą (lot. octava — aštunta diena). Taip antai, su oktava yra Dievo Kūno šventė.

Vienos šventės esti nuolat tą pačią mėnesio dieną ir tos vadinasi nekilnojamos, o kitos kasmet išeiną kitą mėnesio dieną, jos kilnojamos. Nekilnojama šventė — Kalėdos, kilnojama — Velykos.

Pirmiau buvo kur kas daugiau švenčių, paskutiniais laikais daug jų tapo panaikinta, o kitos nukeltos į sekmadienius. Bažnyčia tai padarė dėl to, kad dabar darbininkams sunkiau užsidirbti kasdien.

niinės duonos ir fabrių darbas sunku nutraukti. Taip išnykusios senovės šventės dabar vadinasi grynai bažnytinėmis šventėmis, mat, žmonės jų jau nebešvenčia. Tokia šventė yra trečia Velykų diena. Šventėse nėra pasniko, net jeigu jos išeina penktadieniais.

Bažnytinių metų dalys. Trys yra visų svarbiausios šventės metuose, būtent: Kalėdos, Velykos, Sekminės, jos mini 3 pamatinius atpirkimo įvykius: Kristaus gimimą, atsikėlimą ir Šv. Dvasios atėjimą. Atsižūrint į tas tris šventes Bažnyčios metai dalinami į tris laikotarpius, būtent: Kalėdų, Velykų ir Sekminių.

Kalėdų laikotarpis prasideda Adventu ir tveria iki senųjų užgavėnių sekmadienio (antras sekmadienis prieš Gavėnią). Jis mini Kristaus laukimą ir jo atėjimą. Kalėdų laikotarpiu Bažnyčia garbina Dievą už meilę, kad teikė atsiųsti savo Sūnų mūsų išganymui, taigi jis pavestas Dievui Tėvui.

Velykų laikotarpis nuo senųjų užgavėnių iki Dangun žengimo. Čia minima Kristaus kančia, mirtis, atsikėlimas ir garbingas dangun įžengimas. Jis pavestas Dievo Sūnaus garbei.

Sekminių laikotarpis nuo Šeštinių iki Advento. Mini Šv. Dvasios atėjimą ir jos darbus Bažnyčioje. Pavestas ypatingai Šv. Dvasios garbei.

Bažnytinių metų ir švenčių tikslas. Bažnytiniai metai ir juos sudarančios šventės turi tikslu: teikti Dievui garbę, mokyti žmones tikėjimo, patiekti jiems doro gyvenimo pavyzdžių, suteikti reikalingo poilsio. Gaila tik, kad žmonės dažnai prasilenkia su švenčių tikslu ir užuot išganymui savo pražūčiai vartoja.

Sekmadienis. Viena dažniausių švenčių Bažnyčios metuose yra sekmadienis. Jau sename įstatyme Dievas įsakė švęsti septintą dieną. Žydai tą dieną vadino subata. Krikščionys subatos šventimą atmainė ir jos vieton įvedė sekmadienį. Mat, sekmadienį krikščionims įvyko svarbių dalykų, būtent: Kristaus atsikėlimo ir Šv. Dvasia nužengė. Be to, krikščionims svarbu buvo ir savo šventėmis pabrėžti, kad jų tikyba nėra ta pati žydų tikyba. Sekmadienį garbiname Šv. Trejybę, tai Viešpaties diena.

Pamatinės švenčių pamaldos. Šventomis dienomis bažnyčiose lai-

komos šios pamaldos: rytą anksti laikoma iškilmingos mišios — primarija, o kai kur rytmetinės maldos. Jos yra kunigų poterių dalis, susidedanti iš kelių psalmių, lekcijų ir maldos. Po primarijos giedama Marijos valandos ir ražančius. Apie 10 valandą laikoma votyva (tokios mišios) ir apie 12 valandą vyriausios mišios — suma. Po pietų esti mišparai. Kur vienas kunigas, būna tik suma. Kiekvieną šventadienį klebonai per sumą sako pamokslą.

Kalėdų laikotarpis.

Adventas. Rojuje Dievas pažadėjo nupuolusiems mūsų protėviams atsiųsti Išganytoją, bet ne tuoj pažadėjimą įvykdė. Dievas norėjo, kad žmonės suprastų Išganytojo reikalingumą ir davė jiems laukti ilgus metus. Kiek to laiko išėjo laukiant, tiksliai nežinome. Senu apskaičiavimu, kurs nėra tikras, žmonės laukę per 4 tūkstančius metų. Išganytojo ilgesys teisinguose žmonėse vis didėjo ir veržėsi į Dievą karšta širdies malda, kaip štai: Rasok, dangau, iš viršaus ir, debesys, lykite teisingąjį, atsiverk, žemė, ir išduok Išganytoją. Iz. 48, 8. Šitam Išganytojo laukimui paminėti ir atvaizduoti Bažnyčia įvedė Adventą. Jis turi keturias savaites, atitinkamai keturiems metų tūkstančiams.

Advento liturgija. Advente Bažnyčia kviečia prie atgailos: tikintieji turi taisyti kelią gimšiančiam Išganytojui. Tas balsas nuolat girdėti Advento liturgijoje (pamaldose). Mišių evangelijos skelbia paskutinį Dieva teismą ir stato prieš akis kietą atgailos paveikslą Jo no Krikštytojo gyvenime ir pamoksluose. Linksmybės himnai — Gloria ir Te Deum — tilsta, muzika mažta, drabužiai fiolėtinės varšos. Atgailos dvasiai palaikyti Bažnyčia draudžia Advente triukšmingų pasilinksminimų. Seniau tuo pačiu tikslu būdavo dar trečiadieniais ir penktadieniais pasnikas.

Advento ypatybė mūsų šalyje yra dar mišios roratos. Tos mišios laikomos aušrai brėkstant Marijos garbei, kuo norima išreikšti, kad Marija mūsų išganymo darbe buvo aušra. Šiose mišiose reiškiasi Išganytojo lūkesys, jos ir prasideda ilgesio auksmu: Rasok, dangau, lotyniškai Rorate coeli... nuo ko jos ir savo vardą yra gavusios. Per

roratas be 6 paprastų žvakių dega viduryje septinta gražesnė, ji vaizduoja Mariją, o visos septynios drauge primena septynšakį senojo įstatymo žibintuvą ir tuo būdu lyg patį senąjį įstatymą vaizduoja. Kur kitur, išskyrus Lenkiją, roratos beveik nelaikomos.

(Bus daugiau)

KUR NAMAS MUS — KUR KRAŠTAS MUS?

Senas Nemun's puikiai plaukia, Daug savėsp' jis upių šaukia; Pievoms, girioms jų krantai, Apdabinti yr' gražiai!

Graži žemė ir dangus,
Lietuva tai — kraštas mūsų!

Didi kalnai ir turtingi;
Žmonės tvirti, dirbt netingi;
Gražūs dera ten javai,
Nes yr laukas gers labai!

Graži žemė amžiais bus...
Lietuva tai — namas mūsų.

Žolynai dabina rūmus,
Paukščiai ošin' žalius krūmus,
Žydi darželiuos žiedai,
Ir daržovių ne mažai!

Graži žemė, sviets gražus...
Lietuva tai — kraštas mūsų!

Kalbą girdim čia gražiausią
Iš visų kalbų seniausią;
Puikiai skamba žodžiai jos, —
Visam sviete nēr tokios;

Ir ta kalba nepražus...
Lietuva tai — kraštas mūsų!

Dainą girdim nuo rūtelių,
Nuo darželių ir žirgelių...
Širdį judin ta daina,
Tai linksma, tai vėl liūdna!

Balsas jos visai ramus
Lietuva tai — motė mūsų!

Moters, vyrai čia pagirti,
Meile krašto labai tvirti...
Darbštūs žmonės jie labai;
Mokslo vyrų nemažai!

Ir tauta šita nežus...
Lietuva tai — kraštas mūsų!

Prenumeruokite! MARGUTI

Sau ir Kitiems, Nes Margutis
Yra Įdomus ir Lieuviškomis
Liaudies Dainelėmis ir Pa-
siskaitymais Pripildytas.

ŠIA NEDĖLĖLĖ

Liaudies daina

Mišriam Chorui
parašė St. Šimkus.

The musical score is written for a mixed choir (Soprano, Alto, Tenor, Bass) and piano. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/8. The piano part features a rhythmic accompaniment with chords and single notes. The lyrics are in Lithuanian.

SOP. ALTO
p
 Šia ne-dē - lē - lē per ne - dē - lē - lē

TENOR BASS

PIANO
pp

šē - riau bē - ra žir - ge - li šē - riau bē - ra žir - gelį.

8...

pp

Aš pasišėręs pasibalnoję
 Pas mergelę nujoju, pas mergelę nujoju.
 Tai gražiai bėgo bėras žirgelis
 Galvelę palenkdamas, galvelę palenkdamas.

O kai prijoju rūtų darželį,
 Sustoj žirgelis bėgęs, sustoj žirgelis bėgęs.
 Oi aš mislijau, oi aš dumoju,
 Ko žirgelis sustojo? ko žirgelis sustojo?

O tai, ten būta mano mergelės,
 Žaliam rūtų daržely, žaliam rūtų daržely.

PASTABOS

Mūsų organizacijos nariai turėjo susirinkimą sekmadienį lapkričio 19 dieną, p. Brazauskų namuose, 2310 West 71st Street. Susirinkimas buvo gana skaitlingas, nes atsilankė ir mūsų karys — narys Stepas Deringis. Daug reikalų aptarta ir numatyti planai tolimesniam veikimui. Laiškai parašyti nariams karams Kaziui Šimkui ir Vytautui Stapulioniui. Be to, nominuota valdyba ateinantiems metams. Sekantis susirinkimas įvyks St. Deringio namuose, 1515 West 45th St. Tada bus pilni valdybos rinkimai ir bus galima užgirti arba palikti ateičiai pasiūlytuosius kandidatus. Tikimiesi, kaip ir visuomet, pas Stella ir jos tėvelius geriausio prielankumo. Ištikro nors sunku mums, organizacijos nariams, susirinkime sutilpti privačiuose namuose, bet manau, kad pas p. Deringius, tai tikrai sutilpsime. Stellos tėveliai, labai palankiai sutinka "Jaunąją Lietuvą". Sako: atrodo lyg visi mano šeimynos nariai. Iš anksto prašome per daug "nesiturbacinti". Mes atlikę susirinkimą atsidėkoję greitai namučių. Dėkui p. Deringiams ypač mamytėi, kad mus priima po savo pastogę. Gaila, kad Stepas negali būti šiame mūsų susirinkime, bet aš manau, kad greitai laiku ir jis parvyks pas mus visam laikui.

— v —

Bowling komandos pirmininkas, kapitonas Mikas Žičkus nuo savo pareigų atsisakė. Jo vietą numatoma užims Onutė Rapšūtė. Mikas išeina dirbti naktimis karo pramonėje, todėl ir turėjo iš savo vietos pasitraukti. Aš manau, kad Mikas visuomet nors mintyse bus ketvirtadienio vakarais su mumis, tačiau bowling komanda praranda vieną iš geriausių lošėjų. Tikimiesi, kad Mikas persimainys ant dienų greitoje ateityje, todėl mes visi linkime greičiau tam įvykti. Kiek laiko atgal Miko žmona p. Sofia Žičkienė išėjo naktimis dirbti, dabar ir jis.... Well.... "vyras ir pati...."

Palikdamas savo vietą Onai Rap-

šūtei bowling kapitonas pranešė, kaip kas stovi bowlingime:

M. Žičkus lošė 30 kartų, jo stovis 156; A. Rapšis lošė 27 kartų, jos stovis 136; H. Gediminas lošė 33 kartus, jos stovis 126; B. Armoška lošė 33 kartus, jo stovis 126; A. Rudokas lošė 33 kartus, jo stovis 119; C. Collins lošė 33 kartus, jos stovis 118; L. Bikulčius lošė 32 kartus, jo stovis 117; S. Gervilas 9, jos stovis 113; A. Doches lošė 9 kartus, jo stovis 101; St. Dabravalskis lošė 6 kartus, jo stovis 100.

Tai buvo paminėta kurie skaitosi komandoje. Bet yra daugiau, kurie mums padeda lošti. Na, paimsime Antaną Mikaitį. Jis pasiekė aukščiausią žvakutės, numušimą, nors su mumis tik keletą kartų lošė. Pasikiau Benny Kondrotas, tas irgi nemažai nušauja. Gi ką jau sakyti apie Kaulakį ir Jurgelionį! Tie, jei dar pasipraktikuos, tai gali visus sumušti. Sofija Žičkienė buvo beprasimušanti į pirmąsias eiles, kadangi ji lošė tik 6 kartus, jos stovis pasiliko ant 118. Well, laikai keičiasi. Karas. Galime tikėtis, kad naujoji kapitonė Onutė Rapšūtė sugebės tęsti Miko pradėtą darbą. Geriausio pasisekimo kapitonė!

MALONUS JAUNOSIOS LIETUVOS NARIAI..

Aš jums daug ko galėčiau papasakoti, bet kam įdomūs svetimi "triubeliai".... Visą palikdamas nuošaliai, pirmiausiai noriu tarti nuoširdžią padėką už parašytus man laiškus. Tuos įdomius, bendrus laiškus jau gavau du. Vienas rašytas Liepos mėnesyje — susirinkime, keliavo daugiau kaip 60 dienų iki mane pasivijo. Kitas sugavo mane daug trumpesniu laiku. Malonu buvo skaityti įvairias mintis ir linkėjimus. Esu tikras, kad jūsų linkėjimai išsipildys. Mes grįšime. Bet kada, tai vargu spėti, nes dar daug sunkaus darbo tebėra mūsų priešakyje, ypatingai South West Pacific. Visgi kada nors tą žiaurią kovą baigsis. Skaitant tas jūsų mintis, kyla daug malonių prisiminimų. Mūsų bendras veikimas

mus vienijo netik darbuose, bet ir mintyse. Mums kai kuriems prisėjo apleisti laikinį tą malonų būrelį, bet turime tikėtis greitai vėl sugrįžti ir tęsti toliau pradėtą lietuvišką darbą. Nors trumpas bendro veikimo laikas, mums davė daug ko neužmirštamo, o jūsų tie bendri laiškai, mus dar daugiau artina — bendrina lyg vienos šeimos narius. Aš esu tikras, kad daugelį kartų mes esame mintyje su jumis, o jūs susirinkę svarstyti organizacijos reikalus, savo susikaupimo momente visuomet prisimenate mus. Pergyvenant tos minutės susikaupimo momentą, mūsų mintys sutinka maldavimu to paties troškimo, kuris plaukia iš artimo širdies. Tas susikaupimas mus nuteikia jausmingam pergyvenimui mūsų laimčių ir nelaimių ir kartu kaip jūsų taip ir mūsų jausme, kyla pasiryžimas veikti, kovoti ir laimingai pasiekti tikslo. Taip, ta minutė brangi mūsų draugijai. Kas ją sumanė, vertas pagyrimo, nes jo mintys supranta kario paskirtį ir savo lietuvių meilę. Pas jus jau ruduo baigiasi. O kiek čia senai pavasaris švytavo, gyvybė, judrumas. Ruduo daugiau paniūręs — nerangus, lyg rūstus, kad visi griebia jo vaisius derlių. Vieni rūgoja, kiti džiaugiasi.... Žaliavusi gamta pakeitė savo vaizdą apsirengdama rudu rūbu. Medžiai ir šilai pagelto, įvairiaspalviai mirga rudens saulutei sušvitus. Gailėsis apima pastebėjus, kaip nenoriai nuo medžių šakelių lapai krisdami sukasi — plasdina, rodos nori iš aukštumos dar nors sykį pažvelgti į plautį pasaulį, o žydėjusią, žaliavusią apylinkę. Bet jie jau bejėgiai ir rudens vėjas be gailėsčio blaško juos laukais ir užkampiais. Jų gyvenimas baigtas ir jie turi tūnoti ir nykti drauge su kitais milijonais savo dienas atgyvenusiais lapais. Medis be lapų atrodo nykus, liūdnas, lyg apmiręs. Net paukštelis savo daineles jame nebegieda, tik šiurkštus rudens vėjas užia jo šakose. Bet išauš pavasaris ir vėl atgims nauji lapai, naujas grožis. Taip tęsiasi ta gyvybės operacija, iki tas medis, sakysim ažuolas išau-ga į išdidų ir galingai stiprų ka-

mieną. Giliau pažvelgus pastebėjome, kad ir mūsų tautos gyvenimas gali būti labai gretimai pritaikintas — prilyginimas tam gamtos vaizdeliui. Tas medis — kamienas, tai mūsų tauta, išsišakojusi įvairaus veikimo šakomis. Medis skaitomas gyvas, kada jo lapai žaliuoja, tada tik jis auga — kvėpuoja. Tauta gyva ir bujojanti yra, kada jos lapai — nariai lietuviai gyvena pavasario judrumu — veiklumu ir vasaros žalumu, stipria viltimi į skaidrią ateitį. Kada dainuojantis jaunimas savo skardžiais balsais kelią vertę savo liaudies dainos ir savo tautos kalbą, kilniais darbais žadina iš ryto miego kas gyvas, kas tik nori gyventi dėl augimo, bujojimo į garbingą amžių. Tuomet tik mūsų tautos kamienas auga, stiprėja. Tautos lapai lietuviai, negyvena šimtus metų, priseina diena kada ir jie turi senėti, keičia jaunystės — pavasario vaizdą į rudenišką. Kuriam laikui praslinkus ir mes kaip tie rudens vėjo nublokšti lapai turėsime dingti amžinybėn.... Tolimesnis tautos gyvenimas ir augimas, arba ta palikta spraga, turi pereiti į jaunosios kartos rankas — į pavasarį. Tai svarbi atsakomybė. Pagalvokite jaunas lietuvi (ė) kol dar nevėlu, kad tavo paskirtis ne kaip to medžio lapų, tik gyventi vieną vasarą ir atėjus rudeniiui išnykti, be žymės, be vardo ar pavyzdžio. Lietuvui skirta rūpintis ne rietenoms, dėl partinio vežimėlio, ne vien sielos reikalais, bet ir tautiniu darbu, kuris galėtų liūdyti kad gyvenai lietuviu (e) savo tautai. Tai gi neleisk savo asmenybei išnykti iš lietuvių tautos, neįdėjęs dalelę triūso dėl tėvynės laisvės labo. Atsiminkim lietuviui skirtus šiuos poeto Maironio žodžius:

Ginkim jos kalbą, žemę ir būdą! —

Stokim į darbą, kaip milžinai!
Laimina Dievas pabertą grūdą,
Laimina vaisių: gema šimtai.

Jūsų narys — karys,
Br. Gediminas.

THE ENEMY IS STILL THERE!

Keep Extra
Buying Bonds!

ČIAP SUI

Rašo Pūstapėdis

Mat patarlė sako: Užstok velniui duris, tai per kaminą išlys. Panašiai ir čia. Kuomet namų savininkams "užšaldė" randas, tai savininkai kartais "užšaldo" rendauininkams kambarius.

— v —

Chicagoj socialburikratų "gazietą" pranešė, kad Norman Thomas, socialistų kandidatas į prezidentus, labai mažai balsų gavo New Yorke, tik 6,117 balsų. Tai dar gerai, kad tiek gavo. Juk "socialistai" į socializmą daugiau jau netiki.

— v —

Vienas žmogelis pasigyrė, kad jam pavyko padaryti "land lease", mat jo sūnus tarnauja armijoje. Aš jam nusiunčiu britviškių barzdai nusiskusti, o jis man prisiunčia cigarečių.

— v —

Mano supratimu, tai adv. Antanas Olis dar turės kandidatuoti tris "rozus". Tuomet bus išrinktas į teisėjus. Nes jis per praeitų porą rinkimų vis gavo po šimtą tūkstančių balsų daugiau. Jeigu taip gaus, tai už metų — kitų Olis gaus visą milijoną balsų.

— v —

Mes vis dejuome, kad rusai iš Lietuvos žmones išveža į gilumą Rusijos. Ar jūs manot, kad Rusijos piliečiai nedejuoja kuriuos atveža į Lietuvą.... Juk "kalmukai" praradę žemėje gyventi, tai jiems Lietuvoj bus vargas....

— v —

Tikra ašarų pakalnė. Europoj žmonelės dejuoja, kad neturi ką valgyti, o čionai Amerikoje, žmonės kruvinom ašarom verkia, kad negauna pakankamai gasolino dėl pasivažinėjimo. Čia norėtusi važiuoti pazuikianti, bet nėra gaso. Tik sakysiu nedieveduok tokios kornės....

— v —

Nekurie žmonės kalba, būk Hitleris sudurnavojo. Čia man atrodo, labai senas dalykas. Juk Hitleris jau buvo sudurnavojęs kaip pradėjo ka-

rą ir su Stalinu sucementavo sutartį. Argi sveiko proto žmogus būtų taip daręs?.

— v —

Tik sakysiu lietuviai, tai su mažu kuom nepasitenkina. Pirma tik Vilniaus norėjo, o dabar jau ir Kauno nori. Kitaip sakant užsimanė iš Stalino viską atimti. Tik turėkite širdį neskriauskite "darbininkų tėvo"....

MATOT KAIP YRA

Dabar matot tokios dienos; Apsiniaukę, ilgos naktys... Pasilikę moters vienos — Dūmuos' rūksta jų akys...

Jaunų vyrų dabar trūksta; Seni žyla kiti plinka, Jie kaip senos vyžos džiūsta, Jie moterims nepatinka.

Viens mėgina usą riesti, Pasirodyt, kad nesenas. Kitas praded' koją tiesti, Bet kaip tiesia, tai ir stena.

Užtat moters rūksta dūmuos; Mat rūkytas netaip genda. Ne namie, tai bent saliuonos Sau tabako susiranda.

Tas pasaulis iš senovės, Surėdytas ir taip būva: Boba vyrui už rankovės — Kaip tik eina abu griūva.

Mat, kaip kam tai yra dyvas, Kuomet žmogus išsigėręs, Guli grabėj kaip negyvas, Tuščią pantę nusitvėręs.

Jaunos moterys prie baro, Prašo šnapso, arba byro; Kad net ašaras išvaro, "Už sveikatą" savo vyro...

— Pūstapėdis

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

DABAR

Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rusies Namų Materijolas mūsų jardę. Apžiūrėkite staką ir aukštą rušį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viškų, sklepų ir fletų. PASITARKITE SU MUSŲ EKSPERTAIS kasling persatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!

STASYS LITWINAS

General Manager

CARR - MOODY LUMBER CO.

Patarnauja Lietuviai Salesmanai

3039 SOUTH HALSTED ST.

TEL VICTORY 1272

VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų

DARBO DIENOMIS

UŽSIRAŠYK AMERIKOS "LIETUVIŲ NAUJIENOS"

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pa-
veiksluotas ir daug skelbimų. Kaina \$1.00
metams. Adresas:

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 No. 6th St.,

Philadelphia, Pa.

DIRVA

Redaktorius K. S. Karpius

Kaina \$2.00

Savaitraštis leidžiamas Clevelande

Adresas:

6820 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO.

SANDARA

AL Tautinės Sandaros Organas

Metams kaina \$2.00

Redaktorius M. Vaddyla

Ad.: 840 West 33rd Street
Chicago 8, Ill.

BACK THE ATTACK

BUY THAT

EXTRA BOND

NOW!!!

LAIDOJANT PASITARNAUS LIETUVIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Liet. Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Tel. YARds 0781-0782

I. J. Zolp

1646 WEST 46th STREET

Telephone CANal 2515

Lachawicz ir Sūnai

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SOUTH MICHIGAN AVENUE

PHONE PULLMAN 1270

Telefonas YARds 1419

P. J. Ridikas

3354 SOUTH HALSTED STREET

Skyrius: 710 WEST 18th STREET

Tel. YARds 4908

Antanas M. Phillips

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YARds 1138-1139

Mažeika ir Evanauskas

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. PULLman 9661

Leonard F. Bukauskas

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. LAFayette 3572

J. Liulevičius

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO
DALYSE AMBULANCE PATARNAVIMAS
DIENĄ IR NAKTĮ

